

2 Van de straat geplukt: Weronika Zielinska

3 Wijkpastoraat DE UNION

4 en 5

Nieuws van de instellingen in de wijk

- Radar • Humanitas De Leeuwenhoek
- Gezondheidscentrum St. Mariastraat

8

KUNST EN CULTUUR IN DE PAULUSKERK

www.aktiegroepoudewesten.nl

Referendum, wat een uitslag!

Velen hebben zich de afgelopen maanden ingezet om een stemming af te dwingen over de vraag "Bent u voor of tegen de afbraak/verkoop van 20.000 sociale huurwoningen?" Die stemming is er gekomen doordat er zo'n 14.000 handtekeningen werden opgehaald. De meerderheid van de gemeenteraad heeft vervolgens besloten om de stemming niet te laten gaan over het verdwijnen van die 20.000 woningen, maar over de vraag "Bent u voor of tegen

de Woonvisie?" Wie of wat is een Woonvisie, zullen mensen zich hebben afgevraagd. En die truc heeft gewerkt, want hoewel er allerlei redenen zullen zijn waarom mensen niet zijn gaan stemmen, is de lage opkomst van 16,9% - zo'n 83.000 mensen - vrijwel zeker veroorzaakt door die algemene vraag. Zelfs in de folder die bij de stempas zat, werd met geen woord over het verdwijnen van 20.000 woningen gerept. Liefst 72% (60.547 mensen) hebben

tegen gestemd. Het is een teken dat steeds meer mensen ontevreden zijn over het idee dat het wonen in Rotterdam vooral voor de hogere inkomens aantrekkelijk moet zijn. Ook ondervinden zowel jong als oud dat de echte problemen niet aangepakt worden. Mensen zijn het zat voorgelogen te worden, bijvoorbeeld door de heer Buijt van Leefbaar Rotterdam, die beweert dat niemand de wijk uit wordt gejaagd als er 20.000

betaalbare woningen verdwijnen. In het Oude Westen zullen we door moeten gaan om gemeente en Woonstad duidelijk te maken wat er in de wijk echt nodig is; en dat zijn onder andere betaalbare en geschikte woningen voor ouderen. Het is hier al vaker gezegd; we zijn niet tegen duurdere huur-/koopwoningen, maar wel als dat ten koste gaat van de huidige bewoners.

STEM TEGEN
DE WOONVISIE ROTTERDAM
30 NOVEMBER

Stop afbraak 20.000 betaalbare woningen
WOONREFERENDUM.NL

Odeon is weer bewegingspaleis

23 november is Odeon opnieuw geopend met demonstraties en workshops voor jong en oud. Voorproefjes van wat Odeon de komende tijd te bieden heeft. Gevestigde Oudewestenaren liepen glunderend rond, want dit was hoe ze Odeon kenden. Op de sportvloeren waren kinderen en volwassenen lekker aan het bewegen: dansen, fitness, circusacts; en eromheen kwamen mensen elkaar tegen en werd er gegroet en gepraat. Er lagen inschrijfformulieren voor allerlei sport- en danscursussen. Zoals:

- Crossfit/personal training/boot camp + ouderentraining. Trainer Michael Sanchez is dagelijks aanwezig.
- Circuslessen voor kinderen, voor een zeer goedkoop tarief, op dinsdag na schooltijd.
- Capoeira, een Braziliaanse vechtsport waarbij vechttechnieken worden gecombineerd met acrobatiek, dans en muziek. Van draaitrappen tot acrobatische radslagen en sierlijke grondbewegingen. Elke zaterdag.
- Dance Hall Queens, de populaire dansstijl uit Jamaica, van specialiste Dawn Hook.
- Lindy Hop, de vrolijke jazzy swingstyle uit de jaren 30 en 40 van de vorige eeuw.
- Dans voor Kids, van onze eigen Donovan.
- Mixed Martial Arts
- Brassband.

Kortom, we weten niet voor hoe lang, maar het Oude Westen heeft weer een bewegingspaleis.

Volg Odeon op facebook.com/RotterdamOdeon

Dooooooo voor vertellen

VERHALEN VAN HET LAND VAN AFKOMST EN AANKOMST.

NO. 13

IRAANSE YALDA-NACHT

ZATERDAG 10 DECEMBER

16.00 – 23.00 UUR

Programma

Verhalen en uitleg

Maryam & Sahel over Shabe Chelleh
Helen over Shahnameh, het Boek der Koningen

Gedichten en voorspellingen

Ferial & Mieke: De kroeg van Hafez

Levensgeschiedenis in beeld

Fragmenten van Persepolis van Marjane Sartrapi

Muziek

Nahid Azaar – zang
Balout Khazraei – setar
& Ali Safavian – zang en tombak

en Iraanse hapjes

20.00 uur >> Film

OFFSIDE

van Jafar Panahi

TOEGANG GRATIS

www.leeszaalrotterdamwest.nl

www.twitter.com/leeszaalwest

www.facebook.com/leeszaalrotterdamwest

Gevraagd: REDACTIELID BUURTKRANT OUDE WESTEN

Voel je je betrokken bij Het Oude Westen, of wil je de wijk beter leren kennen? Kun je goed of redelijk schrijven en wil je je hierin verder ontwikkelen? Meld je dan bij ons aan. De krant komt maandelijks uit. De redactie komt twee keer per maand bij elkaar. Je schrijft 1 á 2 artikelen per maand. Bel met Joke van der Zwaard 06-17212869. Of stuur een mail naar boeket@antenna.nl

Weronika Zielinska groeide op in Szczecin in Polen en kwam na een baan als au pair in Brabant via vrienden in Rotterdam terecht. In haar vorige huis in Coolhaven had ze een 'guestroom' voor kunstenaars die als wederdienst iets voor het huis maakten en meewerkten aan een publiek evenement. In haar nieuwe huis in de Sint-Mariastraat wil ze met 'Upominki' doorgaan.

Weronika wilde naar de kunstacademie, maar werd niet aangenomen. 'In Polen melden zich 200 kandidaten voor 10 plekken. Ik ging toen als au pair in Brabant werken en kwam via vrienden in Rotterdam. Ik vond het een leuke stad en mijn moeder zei: "Waarom kijk je daar niet of je naar de kunstacademie kunt." Dat heb ik gedaan, met een spaarpotje en met veel steun van mijn ouders kwam ik het eerste jaar door. Daarna ging het vanzelf met bijbaantjes en zo.' Weronika studeert in 2009 af aan de Willem de Kooning Academie. Ze is dan zwanger en woont samen met haar man Marc. 'Mijn afstudeerproject was een ruimtelijke installatie met schilderijen, maar na mijn afstuderen ging ik twijfelen of ik wel in de juiste richting zat. Toen mijn zoon Bruno was geboren, vroeg ik me af hoe ik als moeder en als kunstenaar ruimte en tijd vrij kon maken. Tegenover ons huis aan de Spangesekeade kwamen alle garages leeg en ik wilde daar iets met kunstenaarsouders beginnen. Een soort cross-over van zelfstandige kinderopvang en werk(ruimte). Een alternatieve en informele economie waar werk en zorg samen gedeeld wordt. Wereldwijd zijn er voor kunstenaarsouders weinig mogelijkheden voor een residency (werkperiode) met kinderen. Woningcorporatie Woonbron had toen nog geen interesse voor mijn ideeën. Heel jammer, want momenteel zijn ze wel bezig met creatieve invullingen voor die garages.

Weronika Zielinska

Gastvrijheid

Als Bruno een jaar is, gaat Weronika de Master Artistic Research aan de Universiteit van Amsterdam volgen. Tijdens haar studie besluit ze om te stoppen met schilderen. 'Ik bedacht het project 'Guestroom'. We hadden in ons huis op de tweede verdieping een kamer met balkon en een groot raam met mooi licht. Die heb ik in zes maanden beschikbaar gesteld aan zes kunstenaars, die uitgenodigd werden om er twee weken te werken (zonder overnachting) en na

afloop mee te werken aan een publiek evenement. Ik wilde onderzoeken wat het betekent als een vreemde kunstenaar bij een familie komt werken. Ik ging nadenken over de thema's 'gastvrijheid' en 'the gift' en wat dit zou kunnen betekenen in kunst. Deze thema's worden vaak gebruikt door kunstenaars en (kunst) theoretici. Het meest klassieke idee is dat het kunstobject zelf 'the gift' is voor een ander. Ik wilde juist vrij zijn van het maken van objecten waarbij 'the gift' wordt opgelegd door de ander, en

onderzoeken naar vormen van wederkerigheid. In dit project was ik een kunstenaar die zelf niets tastbaars maakte. In plaats daarvan was ik bezig met iets dat vragen oproep waar ik niet direct antwoord op kon geven. Wat hebben we elkaar te geven en wat verwachten wij van elkaar, wat verwachten we van het publiek en wat verwachten zij van ons. Gastvrijheid heeft te maken met regels en met iets krijgen. Iemand komt in jouw huis, volgt jouw regels en is de ontvangende partij, maar ik merkte dat regels en rollen konden veranderen.

Wederkerigheid

De 'Guestroom' werd het begin van mijn doorlopende onderzoeksproject waaruit de projectruimte 'Upominki' (giften in het Pools) is ontstaan. 'De opening van 'Upominki' was mijn afstudeerproject: 'My first solo with... Anna Luczak Anne Fé de Boer Dico Kruijse Ghislain Amar Marc Klein Marie-Sarah Simon Mathijs van Geest Riet Wijnen.' Ik had acht kunstenaars gevraagd om iets functioneels te maken voor de ruimte. Bijvoorbeeld het ontwerp van een tafel, van bekers, een opstapje voor de deur, een deurbel, een performance tijdens de opening. Wat zij maakten, kwam voort uit hun eigen werk, de deurbel werd bijvoorbeeld

'Gastvrijheid heeft te maken met regels en met iets krijgen.'

een geluidsinstallatie.'

Weronika stelde de ruimte beschikbaar voor kunstenaars en voor publiek. 'Natuurlijk was er geld nodig om de huur te betalen, maar dat was niet mijn insteek. Ik wilde niet dat kunstenaars de ruimte alleen zouden huren om hun kunstwerken tentoon te stellen. Ik wilde kijken wat we met elkaar zouden kunnen doen waar iets uit voort zou kunnen komen. Ik zocht naar wederkerigheid. We zaten in een buurt in Coolhaven die bestond uit een loft waar hippe mensen woonden die helemaal niks met de buurt hadden, bewoners met een buitenlandse achtergrond en veel kinderen op straat. Sommige burens vonden het leuk en sommigen vonden ons vreemd, maar kinderen waren altijd nieuwsgierig en kwamen al snel bij ons binnen. Ik heb twee zomers een maand lang "residents" georganiseerd. Kunstenaar Paula Sallas uit Chili sprak alleen Engels en toch lukte het haar om in contact te komen met de buurt. Ze onderzocht wat er leefde via

De huur werd opgebracht met donaties van het publiek en van de verkoop van kunstwerken via een online giftshop. Dat blijkt niet altijd eenvoudig en na twee jaar besluit Weronika om een gedeelte van de ruimte onder te verhuren. Als anderhalf jaar geleden dochter Lilly wordt geboren, gingen ze op zoek naar een huis waar ze kunnen werken en wonen. Dat huis vonden ze in de Sint-Mariastraat. 'Ik hoef me nu gelukkig niet meer bezig te houden met het opbrengen van de huur en kan me concentreren op 'Upominki', op de inhoud en het werken met mensen. Ik vind het heerlijk om hier te wonen. Het is een productieve omgeving voor mij omdat er allerlei initiatieven zijn in de buurt. Wel vind ik het vervelend dat door het klusproject Sint-Mariastraat sociale huurwoningen zijn verdrongen. Ik heb veel respect voor mijn burens, de mensen die hier al heel lang wonen.'

buurtkrant **COLOFON**
Oude Westen

Oplage: 4500, verschijnt 10 keer per jaar.

Aktiegroep Het Oude Westen

Gaffelstraat 1, 3014 RA Rotterdam

010-436 1700

buurtkrant@aktiegroepoudewesten.nl

Redactie:

Marianne Maaskant, Rob van der Meulen, Jorg van Rijkom, Marion van der Schaft, Joke van der Zwaard en Elske Zwart.

Medewerkers aan dit nummer:

Petra van den Berg, Katinka Broos, Paul Claessens, Serpil Karisli en Corrie Kreuk,

Productie: Jim van der Put.

Fotografie:

Marianne Maaskant en anderen

facebook.com/buurtkrantoudewesten

www.aktiegroepoudewesten.nl

De geschiedenis van Het Oude Westen in 1000 voorwerpen (35)

Het mysterie van het kanon

Is het een herinnering aan het VOC-verleden? Heeft hier ooit een belangrijke historische slag plaatsgevonden? Heeft iemand het laten slingeren? Of is het een uit de hand gelopen grap? De oorsprong van Het kanon, te vinden op het Hermesplantsoen, nabij het Oude Tramhuisje, is een mysterie.

Omgeven door een druk verkeersknooppunt, het terras van snackbar Tramhuis Mac El Aviv en de moderne winkels van de Oude Binnenweg valt het historisch ogende kanon een beetje uit de toon. Er staat geen bordje bij en nergens staat een jaartal in gegraveerd. Alhoewel het niet meer is weg te denken uit het straatbeeld, lijkt niemand te weten waar dit gevaarte vandaan komt en hoe het ooit op het Hermesplantsoen terecht is gekomen. Navraag bij Centrum voor Beeldende Kunst Rotterdam (CBKR) levert weinig op. Het CBK beheert alle beelden langs de Westersingel, maar heeft geen enkele registratie van het kanon. Wél weet men te vertellen dat op dezelfde plek ooit het beeldje 'Fikkie' stond. Dit hondje met bijbehorende drol (gemaakt door Joeki Simák) werd in 1963 door studenten van sociëteit Hermes aangeboden aan de stad. Vandaar de naam Hermesplantsoen. Een paar jaar later, in 1971, werd het Oude

Tramhuisje door ondernemer W.F. Marquart op het plantsoen geplaatst. Het huisje diende in 1900 als tramhuis van de RETM op het Oude Beursplein en verhuisde daarna zes keer van plek. Marquart maakte er een chique antiek restaurant van dat tegenwoordig dus dienst doet als snackbar. Het Oude Tramhuisje overschaduwde Fikkie, waardoor het een beetje in de vergetelheid raakte. Om weer 'onder de mensen te komen' verhuisde het hondje in 1975 naar de Oude Binnenweg. Nam het kanon hierop de plek van Fikkie in? Ook in het Stadsarchief vinden we geen antwoord op deze vraag. Nergens wordt gewag gemaakt van een kanon. Het enige spoor van het kanon is te vinden in een krantenartikel van De Telegraaf uit 1968. Marquart kondigt hier in een interview de verhuizing van het Oude Tramhuisje naar het Hermesplantsoen aan. Hij vertelt ook over de wens om er een kanon bij te plaatsen. Deze zou 300 jaar geleden dienst hebben gedaan bij de Oostindische Compagnie. Verdere informatie ontbreekt.

Weet iemand meer over het kanon? Stond het kanon er al vóór 1975? Is het echt een 300 jaar oud kanon? En waar komt het vandaan? Mail uw kennis van het kanon svp naar buurtkrant@aktiegroepoudewesten.nl.

Eigen schuld?

Wat zal ze heerlijk hebben geslapen vannacht, mijn oude schoolvriendin. Ze kon veel beter leren dan de rest van de klas en iedereen wist zeker dat zij later een goede baan zou krijgen. Na haar middelbare-schooltijd is ze gaan werken op de administratieafdeling van een groot bouwbedrijf. Daar heeft ze zich aardig op weten te werken. Haar man werkte hier en daar. Geen vast werk. Meestal in de horeca. Maar omdat zij flink verdiende, besloten ze in 2002 om hun huurhuis in de Van Speijkstraat te vervuilen voor een koopwoning aan de rand van het Oude Westen. Haar hele familie woonde in het Oude Westen en daar wilde ze bij in de buurt blijven. Alles ging goed, totdat ze ziek werd. Depressief, ze kon maandenlang haar bed niet meer uit komen. Haar man ging er met een jeugdvriendin vandoor. Had hij 'toevallig' via Facebook weer contact mee gekregen. Het bedrijf waar ze vanaf haar zeventiende voor werkte, ontloeg haar bij een grote reorganisatie. Gelukkig had ze nog een aardig spaarcentje. Maar toen ze na drie jaar nog geen nieuw werk had gevonden en de hypotheek niet meer kon betalen, werd haar huis door de bank te koop gezet. "Meid" zei ze, "ik ga gewoon weer opzoek naar een leuk huurhuis voor Bart en mij. Bij jou in het portiek is toch pas een huis leeg gekomen?". Ik vroeg haar of ze wel wist hoe het tegenwoordig zit met de schaarste in de sociale huurwoningen. Bleek ook nog eens dat ze geen Woonpas had. "Nou, vergeet het dan maar. De eerste zeven jaar gaat het jou niet lukken om hier in het Centrum een woning te huren. Misschien is er nog ergens een particuliere verhuurder die iets in de aanbieding heeft". Ze heeft weken met haar zoon van negentien bij familie en vrienden op de bank moeten slapen. Uiteindelijk is het haar gelukt om voor 600,- een tweekamerwoning te huren op de derde verdieping van een flat langs de A13. Ze was zo murw dat het haar niets meer uitmaakte. "Eindelijk weer een eigen dak boven je hoofd." Ik heb altijd gedacht, al die mensen die op straat worden gezet, hebben daar zelf schuld aan. Maar als je de ellende van dichtbij meemaakt, ga je daar wel anders over denken. Wie weet, wordt de Gemeenteraad nog wakker en gaat het verdwijnen van goedkope huurwoningen niet door. Duimen maar.

Wijkpastoraat De Union: Trouw aan mensen

Het Oude Westen is rijk aan plekken waar bewoners elkaar tegen kunnen komen. Op sommige plekken gaat het contact niet verder dan een gedeelde interesse, langs elkaar heen schuiven tussen de boekenkasten, in dezelfde recreatieruimte zijn. Je wisselt een groet uit, vangt bij toeval een gesprek op. Op andere plekken komen hechte groepen bij elkaar voor activiteiten en gezelligheid. De combinatie van intensieve en vluchtige ontmoetingen in de wijk, maken dat je je er vertrouwd voelt. Je durft aan een 'vertrouwde vreemde' bij de buurtsuper makkelijker iets te vragen. Hechte groepen steken gemakkelijker de koppen bij elkaar. In het Oude Westen zijn maar liefst 22 ontmoetingsplekken die voornamelijk door vrijwilligers in stand worden gehouden. In deze serie 'PLEK-KEN' gaan we kijken en luisteren naar wat mensen hier samenbrengt. Wie zijn ze, wat betekent deze plek voor hen, wat doen ze er en voor welke kwesties lopen ze warm? In deze eerste aflevering portretteren we wijkpastoraat De Union in de Sint Mariastraat 142b.

Als je vanaf het Gerrit Sterkmanplein de Sint-Mariastraat inloopt, kan het niet missen. Het pand van het wijkpastoraat aan de rechterkant van de straat valt op door het bijzondere bronskleurige schilderwerk. Het bordje 'De Union', mooi gekalligrafeerd, dwars op de gevel. Door het raam zie je kleedjes op tafels, een knusse ruimte. Er is bijna altijd iemand thuis.

Wijkpastor Katinka Broos - christelijk oecumenisch - ontvangt ons in haar 'kantoor', samen met collega Fina Awusa. Hier begint meteen het verhaal van het wijkpastoraat dat al meer dan veertig jaar bestaat. Opgericht om bewoners te ondersteunen bij hun levensvragen en problemen. De lange bestaansgeschiedenis is zichtbaar in de groepen die er al lang actief zijn: de buurtkerk, de eetclub en ontmoetingsgroep De Nieuwe Haven. Daarnaast is er Open Huis, een inloopactiviteit. In de loop der tijd zijn er nieuwe groepen bij gekomen. Op het schema aan de muur staan een schilderclub, dagbesteding voor Hindoestaanse ouderen, groepen met verschillende etnische achtergronden - zoals Krachtvrouwen, Aziza's Kitchen, de Diva's en groepen zonder naam - die met elkaar koken en eten, gezelligheid vinden. Er is een christelijke Congolese kerk, maar ook religieuze groepen die uit andere bronnen putten dan de bijbel, vinden onderdak in het wijkpastoraat: boeddhisme, hindoe, islam.

leerd. Je kunt alleen maar open aanwezig zijn, luisteren, eens een vraag stellen, zodat mensen weer ruimte krijgen om hun eigen antwoorden te vinden. Fina, die sinds de zomer in dienst is om de groepen te begeleiden, knikt en slaat veelbetekenend haar ogen ten hemel. Ze is opgeleid tot maatschappelijk werk-

ster, maar vertelt dat het zoeken was naar haar rol. "Geen pastoraal werker, maar wel maatschappelijk werkster in een pastoraat. Dat is vooral veel op je handen zitten, haha". "Wij zijn niet van de regels bij de voordeur", vult Katinka aan. "Als het echt niet anders kan, zetten we er een paar bij de achterdeur. Meer

mensen aanwezig kunt zijn. Een bijzonder en waardevol goed in deze tijd en daar willen we trouw aan blijven. Soms, als er vertrouwen is, kun je misschien een stapje verder gaan en suggesties aandragen voor het oplossen van een probleem. Dat noemen we 'ingebede interventie'. Zo heb ik iemand die zijn

hele leven lang geen uitkering wilde, voorgesteld toch AOW aan te vragen, omdat ik zag dat hij het financieel niet meer kon redden. Dat is gelukt. Dat ontstaat dan in de vertrouwensrelatie".

Deze week worden trouwens de handen flink uit de mouwen gestoken. Fina heeft alle groepen vrouwen bij elkaar weten te krijgen rondom één doel: gedeeld eigenaarschap. Het pand wordt opgeruimd en schoon gemaakt. Donderdag is de beste dag, want dan zijn de kinderen naar school. Katinka is alvast begonnen met de kantoorkast.

Eetclub en Buurtkerk.

's Avonds gaan we terug naar het wijkpastoraat. Het is er een drukte van belang. Een aantal mensen is net terug van de crematie van Sako Sugata, een bekend figuur in de wijk, die op de West-Kruiskade is verongelukt. Op de piano staat zijn portret en zijn foto is in de fotogalerij van overledenen aan de muur opgenomen. Volgens de aanwezigen heeft Katinka 'mooi gesproken, precies zoals Sako was'. De aanwezigen putten troost uit haar woorden. En hoewel de stemming wat gedrukt is, is het gezellig. Vrijwilliger Aat de Groot vraagt aan de

binnenkomende leden van de eetclub wat ze willen drinken, terwijl zijn vrouw Bernadette in de keuken aan het werk is. Ze drukt de potten met bruine bonen onder de neus van haar man; die mag hij openmaken. Beiden zijn al heel lang betrokken bij de eetclub. Bernadette al vanaf het begin, veertig jaar geleden, begonnen in 't Winkelje aan de Van Speykstraat. Theo draait ook al die al tijd mee en Joost vijftien jaar. Ewout is met z'n vijf jaar een relatieve nieuwkomer. Het doel van de eetclub is eenvoudig: gezelligheid en een goede maaltijd, voor 'wie het kan betalen' €4,50. Aat: "Er komen hier mensen die thuis nooit een warme maaltijd klaar maken. Niet dat ze geen fornuis hebben of niet kunnen koken. Het zit er gewoon niet in. Voor hen is de eetclub de enige warme maaltijd per week, soms ook het enige contact met anderen". "Je ben er uit, het is uit eten zonder uit eten te zijn", merkt Ewout op.

De eetclub is een onderdeel van de Buurtkerk, destijds opgericht door dominee Bob ter Haar van de Jeugdhaven. "Geen domineeskerk. We hebben onze eigen liturgie. Er is een lezing, door Katinka of een andere dominee, of een priester, soms ook een vrijwilliger. Ze gebruiken Bijbelverhalen waarin mensen hun eigen levensvragen kunnen herkennen. We bidden met elkaar, gedenken elkaar. We gaan met elkaar in gesprek. En we hebben een eigen liedboek samengesteld. Dat is uniek. We gaan bij elkaar op huisbezoek bij ziekte of eenzaamheid en kijken naar elkaar om; sturen een kaartje, een bloemetje. Kleine dingen, waarin mensen kunnen ervaren dat ze erbij horen, niet vergeten worden. We hebben tegenwoordig ook een App

om elkaar op de hoogte houden. Dit jaar hebben we een zwaar jaar gehad. Er zijn zeven mensen overleden. We treuren samen, maar vieren ook dat het leven doorgaat".

Wilt u weten wat er in wijkpastoraat De Union te doen is? Kom dan even langs. Iedereen is welkom. Bellen kan ook 010 - 436 7070. Op Facebook: wijkpastoraatrotterdamwest.

"Kleine dingen, waardoor mensen kunnen ervaren dat ze erbij horen"

Plek van 'zitters'.

Pastor Katinka heeft niets weg van een traditionele dominee, maar heeft met haar verhalen al heel wat mensen geïnspireerd. "Dominee Van Krimpen - die trouwens de Havenloods heeft opgericht - wilde destijds een opvangtehuis voor mannen beginnen. Toen hij de bouwtekening van het gebouw kreeg voorgelegd, riep hij in wanhoop uit: "Wat kan ik nou?! Ik heb helemaal niks geleerd!". Hij begreep niets van die tekeningen. Zo is het vaak ook bij ons. Wij weten niets. Als het om de ontmoeting met mensen gaat, heb je niets aan wat je hebt ge-

niet. Door alle ontwikkelingen in de wijk moesten wij opnieuw definiëren wat we willen zijn. We hebben opnieuw onze kern vastgesteld: mensen ondersteunen in hun eigen keuzes en hen helpen weer de regie in handen te nemen. Toch willen we eerder een plek van 'zitters' zijn dan van 'doeners'. Je hoeft hier niets. Je mag hier moe zijn, het niet weten, je verhaal vertellen. En dat blijft dan staan. Punt. Wij gaan er niet aan peuteren. We komen niet meteen met de vraag: 'En wat ga je er nu aan doen?'. En gaan ook niet onmiddellijk oplossingen aandragen. Dat vraagt dat je onvoorwaardelijk bij

December: feestelijke maand vol activiteiten

Het is guur en vroeg donker... Ziet u op tegen de decembermaand? Niet doen! Samen maken we er een gezellige maand van. BelFleur, De Zonnebloem, Spirit 55+, Leliezorggroep, Atrium, Wijkpastoraat West, Humanitas Leeuwenhoek, Anders Ouder Worden, Creatief Welzijn Ouderen, Ontmoeten in Cool en Radar-WMOdiensten bieden ouderen en mantelzorgers in het centrum in december een hartverwarmend programma aan.

Kerstboom versieren

Wilt u graag een versierde kerstboom in huis? Bel naar BelFleur (010-4855898) voor een afspraak en wij sturen de gratis versierders naar u toe. Heeft u zelf geen boom (meer) in huis? Dan gaan we die ook graag voor u halen. In januari komen we de versiering weer opruimen.

Kerstmarkten

Op zondag 11 december kunt u met Spirit 55+ (06-20914032) naar de kerstmarkt in Arboretum Trompenburg. Vertrek om 13.00 uur vanaf de a-thal Joost Banckerts-plaats/hoek Aert van Nesstraat. Gratis met de Rotterdamdampas. We nemen gezamenlijk de tram en achteraf een drankje.

Muziek

Op woensdag 14 december kunnen ouderen en mantelzorgers gratis naar een gezellige muziekmiddag in Atrium. Van 14.30 tot 16.00 uur draait dj Gerard Molenaar muziek bekend van de 'Goeie Oude Radio'. Op zaterdag 17 december is er van 14.30 tot 16.00 uur in Atrium een optreden van Vioolschool Vladi Krejza. Een feestelijk optreden in kerstfeer met licht klassiek en bekend repertoire. Kosten € 3,-

Jong en oud

Op woensdag 14 december vanaf 14.00 uur is er in wijkgebouw De Kip een gezellige middag voor jong en oud met chocolademelk en glühwein. Oud en jong kunnen samen versieringen maken voor de grote kerstboom die voor het gebouw staat. Kinderen van basisschool Het Landje en uit het centrum maken kerstkaartjes voor ouderen en deze worden voor de kerst bij hen bezorgd. Op woensdag 21 december

kunnen jongeren en ouderen vanaf 14.00 uur samen kerstkaartjes en kerststukjes maken in wijkgebouw De Kip. Eén voor jezelf en één om weg te geven aan iemand. Op woensdag 21 december kunnen ouderen en mantelzorgers van 14.30 tot 16 uur ouderen en mantelzorgers in Atrium kerststukjes maken. Materiaal en consumpties kosten € 5,-. Aanmelden vóór 17 december bij Atrium (010-2065700)

Kerstdiner

Dinsdag 13 december organiseert Ontmoeten en Eten in Cool een gezellige maaltijd in de Schotse Kerk, Schiedamse Vest 121, van 17.00 tot 19.30 uur. Met een live optreden van zangeres Melissa. De kosten zijn € 5,-. U kunt zich tot 12 december aanmelden op 06-31900566 of 06-43236358.

Op dinsdag 20 december is er in wijkgebouw De Kip het Pollepelkerstdiner voor 40 personen (mede mogelijk gemaakt door Jumbo) van 17.30 tot 19.30 uur. De kosten bedragen € 4,-. Opgeven bij de balie van De Kip (En vol is vol). Op deze dag kunt u in Atrium aan een driegangendiner in kerstfeer deelnemen. Van 17.15 tot 19.30 uur. Kosten (inclusief 2 drankjes) € 10,-. Aanmelden tot 14 december bij Atrium (010-2065700). Woensdag 21 december een kerstmaaltijd in het Wijkpastoraat St Mariastraat 142 b. Kosten zijn € 4,50. Opgeven vóór 12 uur 010-4367070.

Op 1e en 2e kerstdag kunnen oudere wijkbewoners deelnemen aan de kerstmaaltijd in Atrium. Bel voor informatie en/of reserveren 010-2065700.

Lichtjestoer

Ook dit jaar is er weer een lichtjes-

toer. Met twee grote bussen en een rolstoelbusje gaan we op maandagavond 19 december door Rotterdam en omgeving toeren. Met natuurlijk een tussenstop voor een drankje. Opstappen kunt u vanaf drie locaties. Kosten € 5,-. Opgeven tot en met 16 december bij Cindy (06-53507350), Elske (06-31900566) of Margriet (06-21887984).

Kerstvieringen

Op 18 december om 18 uur is er in de Leeuwenhoek een Surinaamse kerstviering onder leiding van dominee Miller. Op vrijdag 23 december van 14.30 tot 16.00 is in Atrium een kerstviering onder leiding van Hermie Hummel. Zaterdag 24 december is de kerstnachtviering vanaf 19.30 uur in De Leeuwenhoek onder leiding van Katinka Broos.

Kerstinuif

Tweede kerstdag, 26 december, van 13.30 tot 15.30 uur is er een kerstinuif in Atrium. Loekie, Margriet en Elske zorgen voor een gezellig verrassingsprogramma. Gratis.

Verhalen

Woensdag 28 december van 14.30 tot 16.30 uur is in Atrium de vertelmiddag 'Kom erbij, bij de mooie verhalen', georganiseerd door Connie Toet en Martine Romer. Gratis.

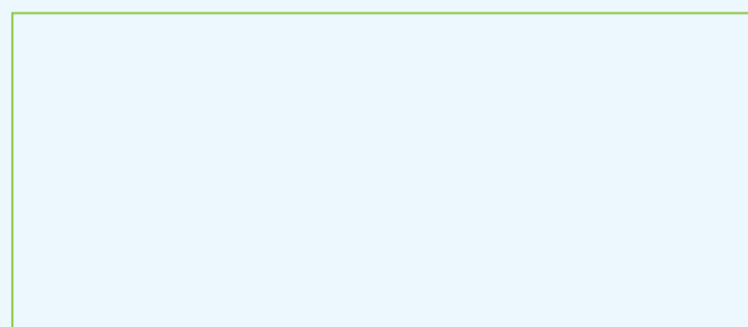
Oudejaarsbingo

Zaterdag 31 december is er een aangeklede Oudejaarsbingo in Atrium, van 14.30 tot 16.00 uur. Kosten € 5,- voor 4 rondes, inclusief consumptie.

Vervoer met de wijkbus

Voor wie niet zelfstandig van en naar een activiteit kan, kunnen we vervoer met de wijkbus regelen. Bel voor informatie hierover Elske Geleedst 06-31900566. Doet u dit vooral tijdig.

Wij wensen u een mooie decembermaand en een goed 2017.

Jongeren en Oud & Nieuw

Rond de jaarwisseling zullen de jongerencoaches van WMO Radar werkzaam zijn in het centrum. Zij hebben vooral een signalerende rol en spreken zoveel mogelijk jongeren aan met als doel overlast te verminderen en/of te voorkomen. Hierbij onderhouden zij contact

met de politie en met u... Ook op andere dagen brengen zij hun uren zoveel mogelijk in de wijk door, zowel doordeweeks als in het weekend. Ze richten zich vooral op de namiddag en avond. Het afnemen van overlast en gedragsverandering bij de jeugd op de langere

termijn is een belangrijk deel van hun taak. Daarnaast kunnen de jongerencoaches ondersteunen, meedenken en doorverwijzen op het gebied van school, werk en stage.

Heeft u vragen? Zoeken jongeren een bijbaan of stage? Zijn er problemen met school? Neem vooral contact met ons op! Wij zijn te bereiken op 010 485 58 98, of via de mail (Ingmar) i.elias@wморadar.nl, (Ibrahim) i.tokmak@wморadar.nl en (Abdes) a.berrag@wморadar.nl.

Mocht u overlast van jongeren ervaren dan kunt u uiteraard ook contact opnemen met de wijkagent of 14010.

Wmo radar

Krachtige burgers maken de wijk

Activiteitenoverzicht januari 2017 in Atrium

Dinsdag 3 januari, 14.30 – 16.00 uur, Nieuwjaarsreceptie voor (wijk) bewoners, medewerkers en vrijwilligers van Atrium. Met medewerking van pianist Loek Nijman. Vrij entree.

Dinsdag 10 januari, 14.30 – 16.00 uur, Bingo, 4 rondes. Kosten 3 euro.

Woensdag 11 januari, 14.30 – 16.00 uur, "Goeie ouwe radio"

met DJ Gerard Molenaar; muziek uit onze jonge jaren. Consumpties voor eigen rekening. **Dinsdag 17 januari, 14.30 – 16.00 uur**, Leon Lissitza zingt! Winnaar van Holland's got talent 2014. Entree: €3,-.

ATRIUM, Karel Doormanstraat 343. Tel 010-2065700

Gezocht: krachtige, enthousiaste ouders!

Ben jij een ouder die graag met andere ouders over opvoeding wil praten? Dan zoeken we jou!

WMO radar biedt in samenwerking met Centrum Jeugd en Gezin (CJG) een training aan. Tijdens deze training leer je hoe je groepen ouders kunt begeleiden en welke werkvormen je daarbij kunt gebruiken. Je krijgt een map met daarin thema's over opvoeding. Na het goed doorlopen van de training ontvang je een certificaat.

Je gaat bijeenkomsten organiseren in de wijk, bijvoorbeeld op school, in je kennissenkring, bij de kinderdagopvang. We zullen je bij de eerste drie

bijeenkomsten coachen. Je doet zelf de werving en uitvoering. Je wordt ondersteund met interview. Je krijgt vier keer per jaar een deskundigheidsbevordering waar opvoedthema's worden behandeld. Per georganiseerde bijeenkomst krijg je een vergoeding van 10 euro. Voorwaarde is dat er minimaal zes deelnemers zijn. Je krijgt maximaal één bijeenkomst per week betaald. Dit traject geldt als tegenprestatie in de bijstand.

Neem gerust contact met me op voor vragen of om aan te melden: Meggie Driessen, Krachtcoach gezinnen. mdriessen@wморadar.nl 06-21683666

KinderVakantieprogramma

Dinsdag 27 december

Pleinenwerk / Vuurwerkvoorlichting
Pleinen Oude Westen, gratis, 13.00 uur – 16.00 uur

Woensdag 28 december

After Kerst Bingo in de Ga el
4-12 jaar, De nieuwe Ga el, 13.00 - 16.00 uur, gratis, opgeven bij TOS

Donderdag 29 december

Pleinenwerk / Vuurwerkvoorlichting
Pleinen Oude Westen, gratis, 13.00 uur – 16.00 uur

Maandag 02 Januari Pleinenwerk schoonmaakactie

Pleinen Oude Westen, gratis, 13.00 uur – 16.00 uur

Dinsdag 03 Januari Sport en spel

Pleinen Oude Westen, gratis, 13.00 uur – 16.00 uur

Woensdag 04 Januari Filmmiddag in de Ga el

4-12 jaar, de nieuwe Ga el 13.00 - 15.00 uur, gratis, opgeven bij TOS

Donderdag 05 januari

Sport en spel
Pleinen Oude Westen, gratis, 13.00 uur – 16.00 uur

50 euro voor een goed idee

Welk groepje kinderen heeft een leuk idee voor een activiteit die zij graag zouden willen uitvoeren op het pleintje of binnenterrein. Hiervoor is 50 euro beschikbaar en wij helpen jou op gang.

Kerststukjes maken voor eenzame ouderen

Op woensdag 21 december gaan we met kinderen kerststukjes maken. Die brengen we langs bij eenzame ouderen in de wijk.

Nieuws van Humanitas thuis org en de Leeuwenhoek

Welkom in de Leeuwenhoek

Deze bewonersactiviteiten zijn ook open voor buurtbewoners

Bingo

Elke dinsdag om 19.00 uur en vrijdag om 14.00

Dansen, bewegen met Nelly

(06 10896477)
Elke vrijdag om 10.45

Crea activiteit met Asja

(06 22384821)
Elke maandag om 14.00 uur

Muziek

Woensdag 14 en 28 december om 14.00 uur

Kerstconcert The Snowman

Donderdag 15 december om 19.15 uur

Kresneti (Surinaamse kerstviering)

met ds Miller
Zondag 18 december om 18.00 uur

Buurt Kerstdiner (7.50 euro)

Maandag 19 december om 17.00 uur:

Kerstavonddienst met ds Katinka Broos, Zaterdag 24 december

Oliebollenmiddag

Donderdag 29 december om 14.00 uur

Persoonsalarmering, een veilig gevoel

De servicecentrale van Stichting Humanitas biedt diverse zorgdiensten aan zelfstandig wonende hulpbehoevende mensen aan. Waaronder persoonsalarmering waarmee u met één druk op de knop dag en nacht hulp kan in roepen. Daarvoor krijgt u een alarmtoestel met halssnoer in bruikleen. Door op de rode knop te drukken gaat er een alarmsignaal naar de servicecentrale. U wordt te woord gestaan door een van onze medewerkers en die zorgt ervoor dat u zo snel mogelijk de hulp krijgt die u nodig heeft. Afhankelijk van wat daarover afgesproken is, worden bepaalde familieleden, burens of vrienden gebeld; of professionele hulp. Vantevoren is met u geregeld dat zij een sleutel van uw huis hebben. In spoedgevallen schakelt de medewerker 112 in.

De kosten van een abonnement op de persoonsalarmering zijn afhankelijk van de dienstverlening die u wenst. Zo kunnen we ook een valdetector leveren. Sommige ziektekostenverzekeringen vergoeden deze kosten. Voor meer informatie kunt u bellen met onze afdeling klantenservice, op werkdagen van 9.00 tot 17.00 uur, 010-2713800. Of mailen: klantenservice@stichtinghumanitas.nl. Na aanmelding ontvangt u een informatiepakket en inschrijfformulier. De installatie wordt in vijf dagen geregeld, maar er zijn ook spoedplaatsingen mogelijk.

Maaltijden in de Leeuwenhoek

Ontbijt € 2,50 Dagschotel € 5,90

Dagsoep € 1.60 Dagmenu € 7,50

Op donderdag altijd Surinaamse maaltijd.

BENU
APOTHEEK

Blik

www.benuapotheek.nl

Geveltuin XXL Doorbraak

Tot vijftig jaar geleden bestond het Oude Westen uit lange smalle straten zonder dwarsstraten. Uitzondering was de Gaffeldwarsstraat. Tijdens de stadsvernieuwing in de jaren zeventig en tachtig zijn pleinen aangelegd en zijn straten met elkaar verbonden door gaten te laten vallen in de huizenrij. De allereerste gecreëerde doorbraak tussen twee

straten (Gaffelstraat – Josephstraat) werd om symbolische redenen Doorbraak genoemd. Maar meer dan een doorbraak is het daarna niet geworden. Dagelijks maken veel mensen gebruik van deze route. Maar mooi was de Doorbraak niet; een fantasieloze stenige vlakte omgeven door veel muur.

Bewoners Doorbraak

Tijdens een terras-bijeenkomst van de Aktiegroep in de Doorbraak kwamen bewoners van deze straat met elkaar in gesprek en ontstond het idee om ook hun straat te vergroenen. Geïnspireerd door de voorbeelden van de Bloemkwekersstraat en de Gouvernestraat. Vervolgens hebben ze met hulp van de Aktiegroep verschillende partijen bij elkaar gebracht; zoals Gebiedscommissie, een landschapsarchitect, Waterschap en technische mensen van Stadsbeheer. Landschapsarchitect Wolbert van Dijk heeft de bewoners geholpen met het maken van een ontwerp. Samen is bedacht om aan één zijde een tuin van 4 meter diep langs de gevel te maken; van Tegel naar Tuin. De tuin vormt een groene ‘vestibule’ die een zachte overgang maakt tussen de straat en het portiek. Er is gekozen om met makkelijke en stevige planten te werken. Wel worden vele verschillende soorten toegepast, zodat er een grote diversiteit ontstaat. Ook ‘s winters zal de tuin groen en vrolijk zijn.

Regenwater

Deze strook fungeert tevens om overtollig water in de grond te laten infiltreren. Het Waterschap van Schieland en Krimpenerwaard is in de hele stad op zoek naar plekken waar het water via een alternatieve weg kan worden afgevoerd, omdat het riool de tegenwoordige hoosbuien niet kan verwerken. Iedere zachte ondergrond draagt daaraan bij. Onder de tuin van de Doorbraak zijn bovendien lavastenen gelegd die het water tijdelijk kunnen vasthouden en kunnen geleiden.

Nadat het voorbereidend grondwerk was gedaan, hebben de bewoners op zondag 27 november de tuin aangelegd. De vrijwilligers van de Wijk tuin hebben hun gereedschap ter beschikking gesteld. De Aktiegroep ondersteunt het plan, beheert

Foto's: Hinko Mayerhold en Arnoud Verheij.

de financiën, hielp bij de uitvoering en helpt in de toekomst bij het beheer. Het is een radicale remake. Gaat dat zien! En denkt u: dat zou ook mooi zijn voor mijn straat, neem

contact op met de Aktiegroep: 010-4361700, mail: aktiegroep@oudewesten.nl. Vraag naar Petra van den Berg.

Raymond Goosens

Fiets

Veel mensen in het Oude Westen kennen hem. Hij was een opmerkelijke verschijning. Een kleine, vrolijke ogende Chinese man met pet en sik die je groette in jouw geboortetaal. Soms maakte hij een praatje, soms niet. Zo zagen we hem jaren door de wijk fietsen of lopen. Vaak met boodschappen, die hij overal vandaan haalde om goedkoop de heerlijkste gerechten te maken. Soms met een boodschappenkar achter zich aan, vol met schilderspullen, op weg naar het station. Minder mensen kennen hem wat beter. Zij hoorden zijn familiege-

schiedenis als Chinese minderheid in Indonesië. Hij kookte voor hen en verbood hen dan in hun eigen keuken te komen. Hij liet filmbeelden zien van hoe zijn haar door monniken geplukt werd in plaats van geknipt en vertelde verhalen over bijzondere mensen op Bali en in India. Zij lieten zich door hem portretteren en hoorden hoe hij de Nederlandse kunstwereld de rug toegekeerd had omdat neergekeken werd op portrettekenen op straat. Hij nam hen mee naar de Pasar Malam en braderieën waar hij aan het werk was. Zij zagen hem met 'vierkante' ogen wanneer hij zich onderdompelde in het filmfestival of de Idfa, en enthousiast vertelde over al het

prachtig moois wat hij daar had gezien. Ze kregen bijna allemaal wel eens ruzie met hem, omdat hij zo koppig was.... en zij ook. Ze maakten zich soms zorgen om zijn gezondheid en zijn manier van leven, maar hadden heimelijk ook wel weer bewondering voor die eigenwijze gang door het leven.

Vaak werd hij gemist. Dan werd er niet Aziatisch gekookt bij de eetclub of in keukens van vrienden; dan werd zijn soms eisende stem in de straat niet gehoord; dan zag je hem niet stilletjes lachen en een kopje thee drinken of breed gebarend een verhaal vertellen. Dan was

hij op reis, maanden bleef hij weg, de laatste jaren weer veel naar zijn familie op Bali. Maar je wist: in de zomer komt hij terug, want dan gaat hij weer de braderieën langs om te portretteren, of: gelukkig begint het filmfestival, daar zal hij wel voor terugkomen. En hij kwam altijd weer terug. Hij was net weer in Rotterdam en maakte afspraken met zijn vrienden om te vertellen wat hij had meegemaakt. Toen kwam die klap tegen de tram op de West-Kruiskade. Zijn fiets bleef heel, hijzelf niet. Veel mensen zagen hem liggen. Nog meer mensen zullen hem missen. Selamat tinggal, Sako Sugata

Eerste Makers Meet Up Oude Westen

Team Maak Het Mee 010 wil de maakindustrie in het Oude Westen meer zichtbaar te maken en organiseerde daarom op 9 november in de Leeszaal een Makers Meet Up, met als centrale thema's: verbindingen en ontmoetingen tussen (mee)makers. Er kwam een bont gezelschap op af: van kunstenaars, ontwerpers, vormgevers, galeriehouders, architecten en andere creatieven (de makers) tot aan

stad- en plannenmakers, creatief strategen, organisatoren en vertegenwoordigers van diverse welzijns en maatschappelijke instellingen (de meemakers). Na vier korte inleidingen werden de veertig aanwezigen aan het werk gezet met de vragen:

Hoe ben je zichtbaar en vindbaar voor anderen? Voor je klanten en voor andere ondernemers?
Hoe zoek jij verbinding met de wijk/het gebied?
Als er een actief Maak Het Mee Collectief zou zijn in de wijk/het gebied, wat zou dat voor kansen/mogelijkheden bieden voor jezelf? En voor de wijk/het gebied?

De uitkomst was een even bonte verzameling ideeën. Van een gezamenlijke online zichtbaarheid, zoals een online activiteitenagenda en een nieuwsbrief tot meer fysieke verkooppunten voor lokaal gemaakte producten. En van een open atelier route tot aan een één of meerdaags festival. Het team Maak Het Mee 010 komt binnenkort met een terugkoppeling.

Het team bestaat uit: Anja Brand (Brand 010), Marja Brand (Arta La Tarta), Leon Keekstra (Stadsbelemoer), Hugo Bongers, Christy de Witt (TWC Works). In samenwerking met Menno Rosier, Cultuurscout Centrum. Volg het op facebook \ MaakHetMee010.

In de Bloemkwekersstraat staan momenteel 2 benedenwoningen leeg. Eén wordt er zeker verkocht. Van de ander wist Woonstad niets.

Dure woning te huur - goedkope woning te koop

In de vorige buurtkrant berichtten we dat er in de Zijdedwindenstraat een duur als koopwoning gebouwd huis opnieuw verhuurd wordt, terwijl elders leeggekomen sociale huurwoningen te koop worden gezet. Hoe zit dat nou? Navraag bij Woonstad leverde het volgende op. Over de hele stad heeft Woonstad een groot tekort aan eengezinswoningen in het dure segment. Zeg maar boven de 700-800 euro. De woning in de Zijdedwindestraat zit daar met z'n 1100 euro huur ruim boven. Daarom heeft de directie van Woonstad besloten deze woningen niet meer te koop aan te bieden. Voor de sociale woningen geldt nog steeds dat in sommige complexen die daar voor zijn aangewezen woningen te koop worden aangeboden als deze vrij komen. De reden daarvoor was dat corporaties geld nodig hebben om te kunnen investeren.

Minder woningen verkopen
Tot zover de stand van zaken zoals die nu is. De kans is groot dat het verkoopbeleid gaat veranderen. De noodzaak voor het verkopen van woningen is op dit moment niet meer zo groot als een paar jaar geleden, omdat de financiële situatie van Woonstad verbeterd zou zijn. Dat heeft er toe geleid dat het hele verkoopbeleid nu onderwerp

is van discussie, met als inzet minder woningen te gaan verkopen. Hoe dat in het Oude Westen gaat uitpakken, weten we nog niet. Dat wordt begin volgend jaar duidelijk. Uiteraard zal daar dan in de buurtkrant over bericht worden.

Beleid zonder wijkoverleg
Wat aan deze ontwikkelingen opvalt, is dat bij Woonstad het wijkniveau blijkbaar niet meer van belang is. Beslissingen worden genomen op directieniveau en hebben weinig te maken met een uitgebalanceerd beleid voor wat voor een wijk als het Oude Westen goed zou zijn. Als Woonstad geld nodig heeft, zou zij het verkopen van dure woningen toch maar beter door kunnen zetten, omdat hoge inkomens helpen misschien wel leuk is, maar niet als dat ten koste gaat van mensen die een woning met lage huur nodig hebben. Bovendien worden de hogere inkomens al ruim bediend in het Oude Westen door de bouw van koopwoningen. Wat we helemaal missen bij dit beleid is overleg met de wijk. Blijkbaar zijn ergens binnen Woonstad mensen die hierover beslissingen nemen zonder dat zij daar met andere partijen over hoeven te overleggen. Had de wetgever daar niet iets over gezegd! Participatie op wijkniveau?

Uit de kunst Generatiestrijd

Toen ik nog bij mijn ouders woonde, ging ik weleens langs bij een oude Nederlandse buurvrouw. Ze vertelde mij over de onvrijheden die ze als jonge vrouw had meegemaakt. Het verbaasde mij dat Nederland nog zo kort geleden zo conservatief geweest was. We hadden namelijk ook een buurvrouw die in een T-shirt en een onderbroek de was ophing op het balkon. Zij stond voor mij symbool voor de vrijheid van de Nederlandse vrouw. Wanneer ik nu moedeloos wordt van de positie van de vrouw in de wereld, relativeer ik het door te denken aan de verhalen over Nederland van zestig jaar geleden.

In de toneelvoorstelling 'Niet Meer Zonder Jou' confronteert actrice en theatermaakster Nazmiye Oral haar moeder Havva met de opvoeding die zij haar gegeven heeft. Ze schreef het stuk zelf, het is het verhaal van een migrantengezin met Turkse roots. Je zit als publiek samen met de acteurs op het podium in een decor van kussens en een tapijt dat de woonkamer van Nazmiye voorstelt. De moeder van Nazmiye speelt zichzelf als amateuractrice. Nazmiye is gekleed in een uitdagend vrouwelijk rood jurkje, Havva heeft een lang gewaad aan en een hoofddoek op. Nazmiye's verhaal zit vol met grieven uit haar jeugd. Over hoe haar moeder met dwang haar maagdelijkheid

onderzocht toen ze 14 was. Hoe haar moeder zich verzette toen ze op kamers wilde om te studeren. Nazmiye leefde onder sociale druk van de Turkse gemeenschap. Ze had niet de vrijheid die een jongen in haar cultuur wel had. Sexualiteit was taboe. Ze moest haar Nederlandse man laten bekeren tot de Islam en laten besnijden. Ze moet nu nog van haar moeder in een God geloven, zodat ze niet in de hel belandt en dus van haar moeder gescheiden in pijn moet leven.

Als een ruiter op een paard
Eerst zwijgt Havva veel, soms praat ze enkele woorden in het Nederlands terug. Daarna verdedigt ze – in het (vertaalde) Turks – haar manier van doen vanuit traditie en

haar geloof. Maar ze laat ook een andere Havva zien: een vrouw die zich als een ruiter op een paard ziet. Die zich sterk voelt en wel drie mannen aan kan. Die er trots op is dat ze een van de weinige werkende vrouwen was in haar gemeenschap; en dat ze een rijbewijs had. Havva is al vroeg weduwe geworden en daardoor was ze gevoeliger voor de druk van de gemeenschap. Nazmiye voelt zich een Nederlandse en een Turkse vrouw in één lichaam, twee gescheiden delen. Haar moeder ziet Nazmiye als een mislukte manifestatie van zichzelf. Door deze directheid vergat ik dat ik naar een nagespeelde ruzie zat te kijken. Achteraf denk ik dat de generatiekloof tussen Nazmiye en haar moeder groter is door de context van de vrijere Nederlandse cultuur. Tegelijkertijd zou de strijd van Nazmiye tegen haar moeder en gemeenschap veel dramatischer zijn afgelopen als er geen ruimte en kans waren om zich vrij te vechten.

Serpil Karisli

En wat er verder nog te doen is...

Niet te missen in December en Januari

Tot 14 januari – That Which I Recited to You at Midnight - Galery Joey Ramone. Een expositie van de Spaanse kunstenaar David Maroto. Met inkt en klei in de vorm van onder meer maskers en tekeningen onderzoekt hij thema's als tijd, geschrift, sporen, geheugen en dood.

7 december – Boek & Meester: Diab Abou Jahjah – Arminius. Publicist en activist Dyab Abou Jahjah publiceerde onlangs zijn nieuwe boek Pleidooi voor radicalisering. Het boek is een aanval op de gevestigde politieke orde die, volgens hem, slechts streeft naar het behoud van macht en bestaande sociale structuren. In Arminius praat hij hierover met Ernest van der Kwast. Aanvang 20 uur. Entree 10 euro.

24 december – Black Xmas Movie Festival – Kino. Black movies is een Amerikaanse term voor films waarin de Afro-Amerikaanse geamenschap centraal staat. Met kerst worden verschillende van deze films tijdens het Black Xmas Movie Festival getoond. Zoals Top Five met Chris Rock, Miles Ahead met Don Cheadle in de rol van Miles Davis en de muziekdocumentaires Wattstax en Bubbling: Bandje 64.

28 december – Paperbag Queen – Cretopia. Een interactieve voorstelling die de elementen waaruit onze samenleving is opgebouwd speels onder de loep neemt. In korte en theatrale hoofdstukken nemen we, samen met actrice Jacqueline van de Geer, kennis van alle gebruiken van dit absurde en theatrale land: politiek, gezondheidszorg, liefdadigheid, liefdesperikelen en zelfs de revolutie komen aan bod. Aanvang 20.30 uur. Entree 7,50 euro.

8 januari – Workshop voor kinderen: met vlag en wimpel – Het Nieuwe Instituut. Waarom is de Nederlandse vlag eigenlijk rood, wit en blauw? Onderzoek in de tentoonstelling Munich 1972 wat kleuren, patronen en modellen kunnen betekenen. Ontwerp daarna een eigen vlag die het beste bij jou past. Tussen 14.00 en 16.00 uur. Entree 3 euro.

11 januari – Im Lauf der Zeit – Goethe Instituut. Deze film van Wim Wenders gaat over twee mannen die in een oude verhuishuiswagen over de stoffige wegen langs de grens tussen Oost- en West-Duitsland rijden. Eenzaam reflecteren ze op hun eigen leven en verlangen ze naar de aanwezigheid van vrouwen. Met een inleiding van Peter Bosma. Aanvang 19.30 uur. Entree 5 euro.

Kunst en Cultuur trekt ook 'mensen van buiten' naar Pauluskerk

Wie aan de Pauluskerk denkt, zal niet direct de link leggen met kunst en cultuur. Toch kent het diaconaal centrum sinds 2013 een uitgebreid cultureel programma, bedoeld om Rotterdammers en bezoekers van de kerk meer met elkaar te verbinden. 'We willen de drempel verlagen. Mensen van buiten die hier langlopen en aarzelen om naar binnen te gaan, trekken we met kunst en cultuur over de streep.'

Een open atelier, wekelijkse percussie- en gitaarlessen, een schrijverscafé en verschillende theater-, fotografie- en dialoogworkshops, de Pauluskerk kent tal van culturele activiteiten. In eerste instantie bedoeld voor de reguliere bezoekers van de kerk om de dagelijkse beslommingen even te vergeten. 'Op deze manier kunnen ze zich op een creatieve manier uiten', legt Giselle Vegter, verantwoordelijk voor het culturele programma, uit. 'Maar iedereen is welkom, ook buurtbewoners, geïnteresseerden of mensen van buiten kunnen meedoen met schilderen, schrijven of muziek maken. Dat willen we juist graag.'

Verbinding met de stad

Het idee voor het culturele programma werd in 2013 geïntroduceerd door dominee Dick Couvée. Hij wilde dat de Pauluskerk meer contact zocht met de stad. Zo moet de kerk niet alleen als opvang dienen voor dak- en thuislozen, armen, ex-verslaafden of vluchtelingen in een ongedocumenteerde situatie, maar ook een plaats zijn waar iedereen elkaar kan ontmoeten. 'De Pauluskerk staat open voor iedereen', legt Vegter uit. 'Toch zijn er nogal wat mensen die moeite hebben om van die gastvrijheid gebruik te maken. Veel mensen hebben een bepaald beeld van onze bezoekers. Door culturele activiteiten wordt de Pauluskerk wat laagdrempeliger. Door mensen met elkaar te mengen, creëer je gelijkwaardigheid.' Alle activiteiten worden uiteindelijk tentoongesteld. Er zijn open podia, exposities, film- en muziekavonden en festivals. 'Zo kunnen onze bezoekers laten zien wat ze hebben gemaakt. Dit wordt weer aangevuld met het werk van professionele artiesten en kunstenaars.' De Pauluskerk werkt hierbij samen met

grote instellingen als de Popronde, CBK Rotterdam, de Schouwburg, Boijmans-Van Beuningen en De Doelen.

De Pauluskerk heeft meer initiatieven om bezoekers en 'mensen van buiten' met elkaar in contact te brengen. Zo kent de kerk een lunchroom waar elke dag voor één euro bijvoorbeeld pannenkoeken kunnen worden gegeten. Ook is er elke dag een kerkcafé (tussen 12.00 en 13.00 uur), waar open gesprekken worden gehouden, vaak naar aanleiding van de Bijbel, een spirituele tekst of de actualiteiten. Verder is er bij de Pauluskerk een fietswerkplaats en een plek waar kleding wordt verkocht. 'De belangrijkste hulp die je hier aan mensen kunt bieden is dat je geïnteresseerd in ze bent. Veel van onze bezoekers hebben moeite om mensen naar hen te laten luisteren. Door ze via kunst en cultuur in contact te brengen met anderen voelen ze zich meer verbonden. Het houdt ons allemaal in een sociaal verband.' Natuurlijk kan er wel eens een opstootje ontstaan of is er een bepaalde frictie. 'Meestal merk je daar niet zo veel van, maar een bezoek aan de Pauluskerk is anders dan een bezoek aan bijvoorbeeld een schouwburg. We laten zien dat op een plek waar chaos, pech en rauwheid zichtbaar zijn, er juist ook veel creativiteit, aandacht en schoonheid bestaat.

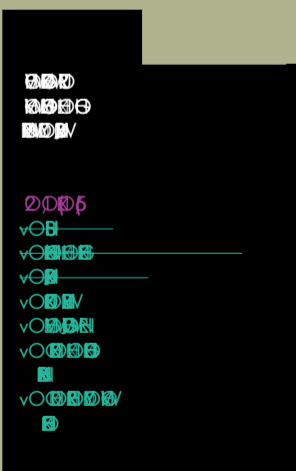
Aankomende activiteiten in de Pauluskerk

Muziekavond - 8 december - Muziek voor Advent en Kerst om 19.30 uur. Toegang gratis. Medewerkers: Regien Boerrigter/piano, Kees van Goeverden/orgel, Jan Blankers/orgel, Lisa Hinfelaar/sopraan. De muziekavond vindt iedere tweede donderdag van de maand plaats. De eerstvolgende muziekavond op 12 januari 2017.

Filmavond - 28 december - 'What Happiness Is?' Een documentaire over een geluksonderzoek in Bhutan. **25 januari - 'Into the Wild'**. Over een student die al zijn geld aan het goede doel geeft om vervolgens voorgoed de wildernis van Alaska in te trekken. Toegang gratis. Aanvang 18 uur.

Alles behalve de inhoud

OVER DE VERBORGEN WERELD
ACHTER HET MAKEN VAN HET BOEK

Programma

De ontwikkeling van boektypografie. Zes grafisch ontwerpers aan het woord

Serena Williams — De evolutie van de letter, van spijkerschrift tot zetten in lood

Karin ter Laak — Ontwerp van boekomslagen en binnenwerk

Daniel Markides — Live action handgeschreven letters en kalligrafie

Ricardo La Fuente en **Ana Isabel Carvalho** — Experimentele letterontwerpers via beamer uit Portugal (Engels gesproken)

Sibe Kokke — Type designer over complexe interactieve, variabele typografie op basis van zelf ontwikkelde software

Gastprogrammeurs: Serena Williams en Karin ter Laak

MAANDAG

12 DEC, 20.00 - 22.00 UUR

TOEGANG € 5 studenten: € 2,50

www.leeszaalrotterdamwest.nl
[www.twitter.com/leeszaalwest](https://twitter.com/leeszaalwest)
www.facebook.com/leeszaalrotterdamwest

ROTTERDAM
WEST
**LEES
ZAAL**
Rijnhoutplein 3
3014 TZ Rotterdam